

[Formanden.]

institutter. (Midlertidig udvidet adgang til realkreditbelåning). (Lovf. nr. L 217) samt tilføjelse til betænkning over forslag til folketingsbeslutning om opførelse af 10.000 almenyttige boliger og boliger til unge (kollegier), 5.000 beskyttede boliger og 2.000 plejehjemspladser [af Kaj Hansen m. fl.]. (Beslutningsforsl. nr. B 58).
Eksemplarer er omdelt.

Det er meddelt mig, at boligudvalget ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandlingen af forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af energibesparende foranstaltninger i statens bygninger m. v. (Lovf. nr. L 214).

Kommunaludvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner. (Lovf. nr. L 192).

Eksemplarer er omdelt.

Landbrugs- og fiskeriudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre jordbrugere. (Lovf. nr. L 193).

Eksemplarer er omdelt.

Landbrugs- og fiskeriudvalget har meddelt mig, at det ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling over forslag til lov om ændring af lov om tilskud til dræning og vanding og af lov om grundforbedringslån. (Lovf. nr. L 190), forslag til lov om tilskud til højvandspumpestationer i Ribe Marsk. (Lovf. nr. L 191) og forslag til lov om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltninger i det private skovbrug. (Lovf. nr. L 194).

Erhvervsudvalget har afgivet tilføjelse til betænkning over forslag til folketingsbeslutning om importregulering [af Kaj Hansen m. fl.]. (Beslutningsforsl. nr. B 55) og over forslag til folketingsbeslutning om effektivisering af monopolkontrollen [af Ib Christensen m. fl.]. (Beslutningsforsl. nr. B 66) samt tillægsbetænkning over forslag til lov om statstilskud til produktudvikling. (Lovf. nr. L 195) og forslag til lov om ændring af lov om lån til håndværk og mindre industri. (Lovf. nr. L 196).

Eksemplarer er omdelt.

Det er meddelt mig, at udvalget om offentlige arbejder ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om ændring af postloven. (Lovf. nr. L 218).

Det er meddelt mig, at det energipolitiske udvalg ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om statstilskud til udnyttelse af overskudsvarme fra kraftvarmeværker m. v. (Lovf. nr. L 198).

Det er meddelt mig, at socialudvalget ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger inden for ældreomsorgsområdet. (Midlertidig forhøjelse af refusionsprocenten for hjemmehjælp). (Lovf. nr. L 215).

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

(Lovf. nr. L 238. Fremsat 1/9 77. Første behandling 1/9 77. Betænkning 1/9 77).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de 4 følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

(Lovf. nr. L 239. Fremsat 1/9 77. Første behandling 1/9 77. Betænkning 1/9 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

(Lovf. nr. L 240. Fremsat 1/9 77. Første behandling 1/9 77. Betænkning 1/9 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

[Formanden.]

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af ydelser ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

(Lovf. nr. L 241. Fremsat 1/9 77. Første behandling 1/9 77. Betænkning 1/9 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Forhøjelse af børnetilskud m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

(Lovf. nr. L 242. Fremsat 1/9 77. Første behandling 1/9 77. Betænkning 1/9 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Albertsen (S):

Vi har i folketingets socialudvalg behandlet de fem lovforslag, som socialministeren fremsatte forleden dag. Dengang gjorde jeg opmærksom på, at fra socialdemokratiets side havde vi ingen ønsker om udvalgsbehandling, det havde derimod andre partier, og så har vi selvfølgelig efterkommet et sådant ønske.

Vi har haft et par møder, hvor vi har gennemgået lovforslagene, og der har også været lejlighed til at fremføre forskellige spørgsmål, som socialministeren har besvaret skriftligt og på anden vis. Spørgsmålene er under udvalgsarbejdet blevet afklaret. Således at de fire »pensionslove« i realiteten har fået tilslutning fra alle partier. Dog er der en enkelt bemærkning at knytte hertil. Der vil være tale om ændringsforslag, men jeg har forstået det sådan ud fra en nøgtern analyse af den foreliggende politiske situation, at når disse ændringsforslag er forkastet, så vil der være generel og samlet tilslutning til socialministerens forslag, der har relation til pensionslovene.

Det flertal, der i første omgang kan markeres, består af socialdemokratiet, venstre, konservative, radikale og kristeligt folkeparti, og

til denne holdning har faktisk også i realiteten socialistisk folkeparti og Danmarks kommunistiske parti sluttet sig, men de vil altså her ved anden behandling komme med nogle kommentarer hertil.

Derimod har centrum-demokraterne markeret, at de ikke kan gå ind for lovforslagene, men mener, at erstatninger som følge af det forlig, der generelt er aftalt og nu bliver effektueret, til de grupper, vi her taler om, udelukkende skal klares ved at give en nedsættelse på bestemte fødevarergrupper. Der er ikke tale om ændringsforslag, men kun udtrykt en principklæring. Det vil sige, der altså ikke er anledning til at tage stilling til noget ændringsforslag fra centrum-demokraternes side.

Derimod er der kommet et ændringsforslag fra fremskridtspartiet, som jeg med et enkelt ord må karakterisere som et paradeforslag. Uden at kunne dokumentere noget som helst på grundlag af den viden, vi har fået – og det er jo talmateriale, der er tale om – fremsætter fremskridtspartiet sit ændringsforslag ud fra den holdning, at man ikke kan acceptere regeringens forslag, og derfor doubler man op. Det kan man jo let gøre som uansvarlig opposition – i dette tilfælde også uden nogen som helst saglige argumenter.

Man har totalt overset, at vi i øjeblikket har en gældende dyrtidsregulering, som betyder, at når priserne stiger, så har det en helt kontant konsekvens for pensionisterne og de berørte grupper. Der er for deres vedkommende ikke tale om, at noget opsuges eller henlægges, det udbetales kontant i form af de dyrtidsportioner, som reguleres. Det sker en gang om året, som det nu engang er gældende. Det har man helt overset.

I den forbindelse vil jeg da gerne sige helt klart, at de prisstigninger, der måtte være tale om som følge af den foretagne, jeg vil ikke sige devaluering, men regulering af den danske kroners kurs i forhold til den svenske kurs og de øvrige kurser, vil give sig udslag i en dyrtidsregulering, såfremt de giver sig kontant udslag, hvad der vel nok kan være anledning til at befrygte.

Det er ikke af ændringsforslaget fremgået klart, om man fra fremskridtspartiets side vil undlade at foretage nogen som helst reguleringer overhovedet for enkepensionisterne og for invalidepensionisterne – grupper, som fremskridtspartiet jo generelt mener ikke skal have disse ydelser – invalidepensionisterne har frem-

[Albertsen.]

skridtspartiet jo sin helt specielle stillingtagen til, som jeg ikke her skal begynde at karakterisere.

Jeg bliver nødt til, fordi der i offentligheden har været nogle misforståelser med hensyn til, hvor mange kroner og øre det drejer sig om, at gøre opmærksom på, at for den enlige pensionist, der har ret til fuldt pensionstillæg, og det vil sige det store flertal, for ikke at sige det overvældende flertal af pensionistgrupperne, da vil der være tale om en forøgelse på netto 372 kr. og ikke, som fremstillet ved førstebehandlingen fra fremskridtspartiets side, mindre end 1 kr. om dagen. Nu har jeg ikke været i tvivl om, at fremskridtspartiet har en særlig måde at regne på, at de bruger nogle særlige regnebøger; men at de også har en særlig kalender, er i og for sig en overraskende oplysning for mig. Jeg refererer til den udtalelse, fremskridtspartiets ordfører kom med ved første behandling: at der ikke engang var tale om 1 kr. om dagen. Jeg ved ikke, hvad det er for en kalender, man bruger inden for det pågældende parti, men det kan altså ikke være den, der er gældende her i landet, og som gælder for folk, der har en anden opfattelse end den, fremskridtspartiet står for.

For den enlige vil der være tale om en forøgelse på 372 kr. på årsbasis, og for ægtepar vil der være tale om en nettoudbetaling på 633 kr., idet man her skal tage i betragtning, at bruttobeløbet er 1.056 kr. og ikke som oplyst af tv-avisen kun det halve beløb. Når man ser på de 1.056 kr., skal man her helt klart iagttagende, at der er en skattevirkning på ca. 40 pct., og når man trækker de 40 pct. fra de 1.056 kr., bliver nettoresultatet altså en forøgelse på 633 kr. Det synes jeg er nyttigt at man får afklaret ved denne lejlighed, så at ingen kan være i tvivl herom.

Med hensyn til loven om regulering af børnetilskud er der fra Danmarks kommunistiske parti kommet et ændringsforslag, som bygger på en filosofi, der svarer til det forslag, vi tidligere har behandlet, og som fremkom tidligere på samlingen eller i den forrige samling. Jeg beklager for så vidt for mit eget vedkommende, at dette nu fremkommer som et ændringsforslag til det forslag, ministeren er fremkommet med, som jo kun har relation til den aktuelle problematik, og som indebærer den beskudte regulering, hvis tal blev refereret ved første behandling, og som udvalgsflertallet har accepteret. Jeg skal nemlig ikke afvise for mit eget

vedkommende, at der er noget om den problematik, som man her har peget på, men jeg vil kun sige, at den tid, der har været os beskåret under udvalgsarbejdet, har ikke tilladt os at analysere den problematik på en grundigere vis. Jeg skal i den forbindelse henvise til de bemærkninger, som socialministeren fremkom med, da dette forslag var til første behandling, at de problemer, der her er rejst, egentlig bygger på en lidt forkert filosofi, men man kan ikke afvise, at der er nogle områder, som man nok skal kigge nærmere på. Her har ministeren for så vidt givet udtryk for positiv sympati ved at henvise til, at dette problem behandles i den nedsatte børnekommission. Hvorvidt vi kan komme dette problem hurtigere til livs – for jeg mener da også, at der foreligger et problem – ved at vi får lejlighed til at drøfte det, når vi mødes i folketinget igen til oktober, vil jeg gerne stille mig åben over for, uden dermed at have givet noget som helst tilsagn.

Jeg skal som konklusion sige, at jeg skal anbefale de 5 lovforslag. Jeg vil afvise det ændringsforslag, der ligger fra fremskridtspartiet, og henstille, at man stemmer nej dertil. Der er ikke nogen beklagelse forbundet med min afvisning af fremskridtspartiets forslag, for det er usagligt og ulogisk og urimeligt.

Om ændringsforslaget fra kommunisternes side kan jeg sige, at den problematik, som her er rejst, får vi nok lejlighed til at tage stilling til senere, men for nærværende skal jeg afvise forslaget og anbefale at stemme nej dertil.

Jørgen Junior (FP):

Det er jo meget interessant at høre, at hr. Albertsen kalder fremskridtspartiets ændringsforslag for usagligt, urimeligt og ulogisk. Forslaget går ud på, ikke at give kompensation på 1,7 pct., således som regeringen og forligspartierne har foreslået, men på 3,4 pct. Der er ingen begrundelse, siger hr. Albertsen. Det er nok, fordi hr. Albertsen har glemt at læse socialministerens svar på spørgsmål nr. 2, som fortæller, hvad forringelsen for pensionisterne bliver ud over de 1,7 pct. Jeg tillader mig at citere:

»De øvrige afgiftsstigninger antages ifølge det økonomiske sekretariat at ville medføre stigninger i forbrugerpriserne på omkring 1,5 pct.«

Med andre ord, naturligvis er 3,4 pct. ikke usagligt, det er heller ikke urimeligt, og jeg er

[Jørgen Junior.]

sikker på, at de pensionister, som nu skal have denne store forhøjelse, denne halve kompensationsforhøjelse, ikke vil synes, det er urimeligt. Og ulogisk er det slet ikke.

Fremskridtspartiet kan ikke regne, siger hr. Albertsen. Vi siger, det er ikke 1 kr. om dagen, hvorefter hr. Albertsen stolt påviser, det er 1 kr. og 5 øre om dagen. Ja, det er søreme fint, det er meget fint endda. For ægteparrene bliver det til 90 øre om dagen efter hr. Albertsens egne tal, 90 øre pro persona om dagen. Ja, hvem der ikke kan regne, hvem der ikke kan se logikken, o. k., det har vi nu fået afsløret.

Med hensyn til DKPs ændringsforslag, som hr. Albertsen for sit eget vedkommende havde megen sympati for, men alligevel måtte gå imod, må jeg sige, at det kan jeg på fremskridtspartiets vegne gå imod. Der er en efter min opfattelse meget lille gruppe mennesker, som bør hjælpes med en transbestemt hjælp, men det er naturligvis noget, der kan diskuteres. Det er et område, hvor DKP har sin indstilling, vi har vores indstilling, men jeg kan altså tale på partiets vegne i modsætning til hr. Albertsen.

Med hensyn til fremskridtspartiets stilling til enke- og invalidepensioner samt børnepenge, så kan jeg, for at ingen skal tage det, som hr. Albertsen sagde, den mindste smule højtideligt, meddele, således som vi har skrevet det i betænkningen, hvor vi stiller vort ændringsforslag om forhøjelse for folkepensionisterne – det har vi skrevet, fordi vi ikke vil være unødigt hårde over for administrationen her i folketinget – at »såfremt ændringsforslaget skulle blive vedtaget, vil der til 3. behandling blive stillet de yderligere fornødne ændringsforslag«. Her kunne man naturligvis godt i stedet for at skrive »de yderligere fornødne ændringsforslag« have specificeret, hvilke yderligere fornødne ændringsforslag der ville blive tale om. Dette er skrevet sammen med administrationen i folketinget. Naturligvis er vores indstilling, at så længe der ikke kan laves en fornuftig samlet økonomisk politik, så kan vi ikke tillade os at undlade at give en lille smule – det halve af den reelle forringelse af den nuværende pension – til såvel folke-, enke- som invalidepensionister samt til lomme pengebeløbene for plejehjemspatienter. Med andre ord, der er intet hold i det, som hr. Albertsen siger.

Vi har endelig fra fremskridtspartiets side

lovte her ved anden behandling at meddele vor stilling til, om vi også vil gå ind for en kompensationsforhøjelse, hvad angår børnetilskuddene. Her er vi naturligvis bragt i en lidt, kan man sige, vanskelig situation, fordi vi ønsker, når der laves en fornuftig økonomisk politik på et eller andet tidspunkt i dette land, ikke at give børnetilskud. Vi ønsker i stedet at give højere skattefrie bundgrænser, vi ønsker at give forældrene mere ansvar for deres egne børn. Imidlertid er det jo således, at vi ikke har fået den fornuftige økonomiske politik gennemført, og derfor ønsker vi heller ikke at straffe den gruppe svage medborgere, som for øjeblikket får børnetilskuddene. Derfor stemmer vi også for den lille forhøjelse, der er tale om dér, uden at det på nogen måde påvirker vor principielle indstilling til børnetilskudsordningerne.

Jeg må sige, at jeg synes egentlig – bortset fra alt det ordgyderi, der kom fra socialdemokratiets ordfører – at det er flovt, det er meget, meget flovt af dette folketing, at vi nu må konstatere, at folke-, invalide- og enkepensionister får kompensation med cirka halvdelen af det, som regeringen selv siger bliver forringelsen af deres pension. Der er ikke taget hensyn til, at devaluering o. lign. skal modsvares senere i form af dyrtidsreguleringer. Det er uselt af dette folketing, det er simpelt hen noget makværk. Det viser sig nu, at selv om vi måske har viljen tilbage, så er evnen altså væk, evnen til at sørge ordentligt for dem, der har brug for det. Det er naturligvis grundet på en dårlig økonomisk politik. Så er det ikke nok med alle de kønne ord og alle de forsøg på mistænkeliggørelse, som hr. Albertsen foretager. Der er jo ikke spor indhold i det, der siges dér.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det er rigtigt, at centrum-demokraterne havde ønsket spørgsmålet om momsrefusionen løst på en anden måde. Det ville bl. a. have haft sin virkning på hospitals- og plejehjemsområdet. Det er også rigtigt, at de beløb, som den enkelte pensionist får i kompensation, forekommer uendelig små, men de skal ifølge de oplysninger, der er fremkommet, dække den forhøjede moms.

De to ændringsforslag kan vi ikke medvirke til, men vi vil gerne senere behandle begge disse spørgsmål og så få lov til at bruge den tid til det, som sådanne forslag kræver.

Imidlertid må vi jo se situationen i øjnene,

[Yvonne Herløv Andersen.]

og som forholdene er nu, må vi medvirke til gennemførelse af de 5 lovforslag og stemme imod de to ændringsforslag.

Ebba Strange (SF):

Det er ikke tiden her til at komme ind på en generel vurdering af det forlig, der er indgået mellem regeringen og socialdemokratiet og de tre borgerlige partier, men efter socialistisk folkepartis opfattelse betyder det forlig, der er indgået, et skred i den efter vores mening forkerte retning, idet den sociale fordeling af de afgiftsforslag, der kommer til tredje behandling i dag, er væsentligt ringere, end den var i det udspil, regeringen oprindeligt kom med.

Derfor er det selvfølgelig i orden og godt, at man i det mindste har tænkt på, at der er visse grupper, nemlig pensionisterne og børnefamilierne, der skal have kompensation for momsforhøjelsen, og det kan vi tilslutte os.

Men jeg kan meddele her, at vi stemmer for begge de stillede ændringsforslag. Vi ved, at det forlig, der nu er indgået, betyder en generel reallønsferrigelse. LO vurderer den til omkring 6 pct. Om det er rigtigt, det vil vi nok kunne få beregnet i den nærmeste tid. Det er klart, at en sådan generel reallønsferrigelse rammer de dårligst stillede hårdest, og til de dårligst stillede hører de grupper, vi her behandler. Vi mener at have fået oplyst i de svar, vi har fået, at den dækning, man nu tilbyder dem, altså kun lige svarer til en momskompensation, men ikke giver kompensation for de øvrige afgifter, der bliver væltet over på disse grupper af mennesker. Derfor stemmer vi for de to ændringsforslag og indstiller lovforslagene til vedtagelse.

Inge Krogh (KrF):

Angående pensionsforslagene kan jeg sige, at kristeligt folkeparti glæder sig meget til, at vi i næste samling virkelig skal gennemtrawle dette problem.

I betænkningen har vi skrevet, at vi går ind for pensionsforslagene uændrede. Der har desværre været for lidt tid, og vi havde altså ikke drøftet det tilstrækkeligt i gruppen. Vi har nu drøftet det, og vi er blevet enige om, at vi vil stemme for fremskridtpartiets ændringsforslag, idet pensionisterne vel nok er den gruppe, der er blevet ramt hårdest. Derfor vil vi gå ind for dette ændringsforslag.

Angående de andre ændringsforslag, fra Dan-

marks kommunistiske parti, da mener vi, det er temmelig urealistisk med en bruttoindkomst på 20.000 kr. Der vil være tale om ganske specielle tilfælde, som vil kunne hjælpes af det sociale udvalg. Derudover kan man tænke sig, at erhvervsfolk kan bringe deres indtægt ned på dette beløb. Disse ændringsforslag vil vi altså stemme imod.

Tove Jørgensen (DKP):

Efter udvalgsbehandlingen er det ganske klart, hvordan man har regnet sig frem til kompensationerne til pensionisterne, til forældre med børn og også til de studerende for den sags skyld. Man har ikke sagt: udgiftsstigningerne vil samlet belaste leveomkostningerne med så og så mange procent, og det skal der kompenseres for. Nej, man har sagt: hvor stor er den pulje, vi vil anvende til kompensation? Man fandt frem til 800 mill. kr. i alt, og de skulle så deles på den ene eller på den anden måde. Og så begyndte man at lægge til og trække fra, indtil man fandt nogle procenter, der kunne virke tilforladelige.

De spørgsmål, vi har stillet i udvalget, er ikke blevet besvaret klart. Nogle af spørgsmålene er blevet udskudt til senere besvarelse, dvs. længe efter at disse lovforslag er behandlet. Men selv efter regeringens egne regningsmetoder fremgår det dog, at ud over fordyrelsen som følge af momsforhøjelsen – som der bliver korrigeret for med en forhøjelse på 1,7 pct. – så er der tale om forhøjelser som følge af andre afgifter, på 1,5 pct. Devalueringens fordyrelser, hævder man, kompenseres af dyrtidsordningen. Vi har jo flere gange tidligere påvist, at den dækker kun 2/3 af de faktiske omkostninger. Derfor er det ikke korrekt, når hr. Albertsen siger, at man dermed er dækket ind for andre stigninger.

Med regeringens beregningsmetoder skulle der således kompenseres med de 1,7 pct. – det er altså den korrigerede momsrefusion – og så de 1,5 pct. på grund af andre stigninger, det vil sige i alt 3,2 pct. Men ikke engang denne stigning gives der kompensation for, den reelle stigning på 5 pct. langt mindre. Det fornuftigste ville have været som et mindstemål at afskaffe moms på fødevarer, således som kommunisterne har foreslået det gang på gang.

DKP vil derfor stemme for fremskridtpartiets ændringsforslag, som i det mindste tager højde for de faktiske stigninger. Vi har forstået, at ændringerne, hvis de blev vedtaget, og-

[Tove Jørgensen.]

så skulle gælde både invalide- og enkepension, idet ændringsforslag herom ville blive udarbejdet inden tredjebehandlingen.

Men jeg føler trang til at trække et andet særdeles alvorligt problem frem, og jeg må sige, at hr. Albertsens beklagelser desværre ikke hjælper de mennesker, som nu yderligere skal se deres levevilkår forringet. Der er desværre ikke tale om filosofi, men om yderst barske realiteter. Det drejer sig om de ændringsforslag, DKP har stillet til lovforslaget om børnetilskud og andre familieydelse. De går kort og godt ud på, at der til familier med en bruttoindkomst på under 20.000 kr. gives dobbelt børnetilskud og ungdomsydelse. Man kan så spørge – og det gjorde fru Inge Krogh faktisk –: findes der familier, der kan leve af det? Her kan vi henvise til svar, vi har fået i udvalget på spørgsmål i forbindelse med kommunisternes beslutningsforslag nr. B 45. Der findes i dag 15.000 enlige forsørgere med 23.000 børn, og jeg vil gerne give et eksempel på, hvad de skal leve af.

En enlig, fraskilt kvinde på 45 år med 2 mindreårige børn kan få enkepension i henhold til enkepensionslovens § 1, stk. 2. Hun får årligt pr. barn forhøjet børnetilskud, særligt børnetilskud og bidrag fra fraskilt mand, et beløb på i alt 7.640 kr. pr. år, svarende til 636 kr. pr. måned, 21 kr. pr. dag. Og det er til alt, til mad, tøj, rengøring, fornøjelser – hvis der kan blive noget til det for de 23.000 børn, det drejer sig om. De vil efter det forslag, der her ligger, få 12 kr. mere pr. måned, dvs. det fyrstelige beløb af 40 øre mere pr. dag. De får med andre ord den enorme sum af 21 kr. 62 øre til at bestride samtlige udgifter til deres børn. Jeg kan bare lige nævne sådan noget som, at prisen for et par cowboybukser til en dreng på 14 år svarer til 7 dages leveomkostninger. Et par sko kan måske fås for et minimum af 5 dages forbrug. Derfor burde forhøjelserne til disse grupper være af en helt anden størrelsesorden. Vi kan simpelt hen ikke være bekendt, at vi lader nogen mennesker leve under de vilkår.

Vi har samtidig i dette ting oplevet, at man har fjernet EFG-støtten. Har en kvinde i denne situation et barn ved første basisår i EFG, så har hun intet til rådighed andet end disse penge. Det er ganske umuligt at leve for. Et mindstemål burde have været den reelle forhøjelse på 5 pct. og ikke de 3,2 pct., som kunne beregnes frem på grundlag af momskompensatio-

nen og stigningerne; men det faktiske, de får, det er 1,5 pct. stigning. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor ligestillingsrådet er henne, hvor børnekommissionerne er henne i forbindelse med de levevilkår, vi her byder 23.000 danske børn. Det er simpelt hen under minimum. Det kan vi ikke være med til, og vi vil meget stærkt anbefale også forligspartierne én gang til at gå i udvalget og se, om ikke der kan blive de 50–60 mill. kr., som skulle til for i hvert fald at ændre på disse ting. Det var det mindste, vi kunne gøre i denne situation.

Alfred Hansen (DR):

Jeg vil kommentere retsforbundets stilling til de 3 stillede ændringsforslag.

Det første ændringsforslag, stillet af fremskridtspartiet, agter retsforbundet at stemme for. Vor begrundelse er, at der er sket en varefordyrelse også for de ældre, måske specielt for de ældre, som hører til de absolut laveste indkomstgrupper. For det andet må vi konstatere, at der gives milliardbeløb i erhvervsstøtte. For det tredje må vi konstatere, at gennem de 200 mill. kr., der er afsat på årsbasis til isoleeringsarbejder i form af fradragsret, vil man kunne opnå en skattebesparelse, men da pensionister som regel ingen skat yder, har de ikke mulighed for at få del i disse offentlige tilskud.

Der er altså her tale om en gruppe, som i allerhøjeste grad af dette forlig, der her er indgået, bliver ramt på deres pengepung, og vi finder det både rimeligt, velbegrundet og ansvarligt at give denne gruppe mennesker et større beløb.

Det skorter åbenbart ikke på evnen til at give ud, til at være rundhåndet, i dette ting, men det skorter desværre på viljen til at give de steder, hvor der virkelig er behov. Retsforbundet vil gerne stemme for det, men vi er ikke helt enige i de bemærkninger, som fremskridtspartiet anfører til ændringsforslaget.

Vi vil ligeledes stemme for det af fru Tove Jørgensen stillede ændringsforslag om at give mere til familier med en bruttoårsindkomst på mindre end 20.000 kr. Det er helt i overensstemmelse med retsforbundets socialpolitik. Vi mener ikke, det kan være socialt forsvarligt at give til 80-90 pct. af befolkningen, som tilfældet er i dag, men derimod at finde de grupper i befolkningen, som virkelig har hjælp behov, og så ikke bare spise dem af med en klatskilling, men virkelig give dem noget. Vi havde gerne set, at man havde prioriteret både

[Alfred Hansen.]

de virkelig svage indkomstgrupper og de ældre, i højere grad end man har gjort. Vi vil stemme for de fremsatte tre ændringsforslag.

Tyroll (VS):

VS har kun enkelte supplerende bemærkninger at gøre til, hvad vi allerede har sagt ved førstebehandlingen, men det er nok væsentligt lige at holde fast, som andre også har gjort det, at vi, som vi bebudede ved første behandling, gerne vil have en lidt nøjere undersøgelse af, hvad der egentlig var tale om af forringet købeevne osv. hos pensionisterne som følge af det samlede reaktionære forlig, som man er ved at køre igennem her i folketinget for øjeblikket. Der har vi fået nogle tal på bordet, som siger, at der ud over momsforhøjelsen er tale om en 1,5 pct.s stigning i forbrugerpriserne i forhold til de økonomiske indgreb.

Vi har ingen mulighed for at kontrollere dette tal. Vi har blot fået det stukket ud som noget, man har beregnet i det økonomiske sekretariat. Den tid, der har været til rådighed til at behandle disse forslag i udvalget, har ikke muliggjort, at vi kunne gå dette tal efter, så derfor kan vi ikke sige, om vi er ansvarlige eller uansvarlige, når vi vil medvirke til at stemme for det ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet om en fordobling af den ydelse, der er tale om, for netop også at kompensere for de 1,5 pct.

Jeg ved ikke, hvad det er for en ansvarlighed, hr. Albertsen taler om, om det er ansvarligt på den måde at se bort fra denne udgiftsstigning, der rammer de ældre og andre, der modtager sociale ydelser af forskellig art, om det er ansvarlighed at undlade denne kompensation eller det er ansvarlighed over for de borgerlige reaktionære kræfter her i salen, som socialdemokratiet er gået i samarbejde med om at få gennemført denne sag. Disse ansvarlighedsbegreber virker meget mystisk på mig, men selvfølgelig, efterhånden kan vi godt se, at der er ikke megen ansvarlighed tilbage hos socialdemokratiet over for arbejderklassen og over for pensionisternes leveforhold.

Dernæst må man vel sige, at der heller ikke ligefrem er lagt op til nogen kompensation i den måde, man tilrettelægger disse beløbsydelser på. Inflationen får lov til at løbe videre og angriber yderligere de ydelser, man giver til pensionister, og andre sociale ydelser.

Også når man ser på, hvad man har tænkt

sig der skal ske ved regulering af ydelserne pr. 1. april 1978, må vi konstatere, at de tal der opereres med dér, er nøjagtig den samme beløbsstørrelse, som vi vedtog i sommer, uden at der er kompenseret for den yderligere forringelse, der sker som følge af det reaktionære forlig, som man ønsker at føre igennem her.

Men det er altså typisk for den politik, som socialdemokratiet søger kørt igennem med dette forlig, at man rammer de mindst bemidlede, de dårligst stillede grupper, samtidig med at man forærer arbejdsgeberne milliardgevinster også på det sociale område. Det er selvfølgelig en politik, som vi må vende os kraftigt imod, og hvor vi finder, at vi er mere ansvarlige over for dem, vi mener at skulle være ansvarlige over for, nemlig lønarbejderne og pensionisterne, når vi gør noget sådant.

Om de konkrete forslag, som ligger her, har jeg gjort opmærksom på, at vi vil stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag, og det samme gælder for de af kommunisterne stillede ændringsforslag. Ikke fordi problemerne dermed er løst, men fordi vi vil medvirke til at få kompenseret i højere grad på alle de områder, hvor det kan lade sig gøre, for de angreb, der her er tale om.

Jeg vil også sige, at vi ikke, når vi stemmer for de samlede lovforslag, mener, at det alene er her, der skal ydes kompensation. Vi vil også stemme imod, at man begrænser de planer, der var om at yde kompensation på fødevarerområdet. Vi vil altså stemme imod de ændringsforslag, som socialdemokratiet vil komme med sammen med de reaktionære kræfter i salen.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg har med tilfredshed noteret mig, at der er et stort flertal for regeringens forslag om direkte momskompensation til pensionister og andre, og jeg vil gerne takke fru Yvonne Herløv Andersen for hendes positive tilsagn.

Jeg har mellem første og anden behandling over for folketingets socialudvalg gjort rede for de beregninger, der ligger bag lovforslagene, og jeg står lidt uforstående over for, at fru Tove Jørgensen kan sige, at der ikke er svaret på nogen af de stillede spørgsmål. Der er givet svar på samtlige de mig stillede spørgsmål.

Ved at forhøje pensionerne på denne måde og friholde enkelte varer fra moms giver man pensionisterne og andre fuld kompensation for

[Socialministeren.]

de udgiftsstigninger, som er en følge af momsforhøjelsen. Jeg synes, at det er lidt voldsomt, når man siger, at der ikke bliver givet kompensation for devalueringen. Nej, ikke i dette forslag, men jeg synes, man skal bruge hele svaret, som det foreligger, for angående devalueringen er det jo sådan, at prisstigninger på grund af devalueringen vil indgå i reguleringspristallet. Da pensionister får fuld procentvis dyrtidsregulering ved disse stigninger – her også dyrtidsportion nr. 2 og de følgende pristalsportioner – så sker der ikke nogen indskrænkninger i pensionisternes forbrugsmuligheder.

Fremskridtspartiet har, jeg er lige ved at sige som sædvanlig, stillet ændringsforslag ved anden behandling. Det går ud på en yderligere forhøjelse af folkepensionens grundbeløb. Hvordan fremskridtspartiet er nået frem til den reguleringsfaktor, det er forhøjet med, fremgår ikke af bemærkningerne. Jeg kan oplyse, at ændringsforslaget vil betyde en merudgift på ca. 250 mill. kr. til folkepension.

Så må jeg sige, at jeg ikke synes, at det er det rette tidspunkt at diskutere det generelle pensionsniveau på; det vil der blive rig lejlighed til, når vi mødes i næste folketingsår, når en pensionsreform og herunder pensionsniveauet skal drøftes. Regeringen må derfor sige nej til ændringsforslaget.

Jeg må også sige nej til det af fru Tove Jørgensen, af kommunisterne, stillede ændringsforslag. Med hensyn til bemærkningen om, hvor børnekommissionen er henne, kan jeg henvise til mine bemærkninger under behandlingen af forslaget fra kommunisterne tidligere på året. Jeg sagde, at børnekommissionen arbejdede med dette spørgsmål og ville fremkomme med bemærkninger. I øvrigt finder jeg ikke heller, at dette ændringsforslag hører hjemme i en diskussion om kompensationer for en momsforhøjelse.

Albertsen (S):

Jeg skal til de bemærkninger, som fru Tove Jørgensen fremførte, sige, at den talopstilling, som hun redegjorde for, vistnok var noget mangelfuld, idet udgangspunktet er en enkepensionsydelse på godt og vel 20.000 kr., og dertil kommer børnetilskuddene på sammenlagt 15.512 kr., når man lægger de forskellige tal sammen for den kategori, som fru Tove Jørgensen nævnte. Vurderingen bliver da nok en lidt

anden generelt, men stadigvæk synes jeg, at fru Tove Jørgensen i denne sag politisk misforstår situationen og måske også sagligt. Vi stiller os ikke afvisende over for, at der er en gruppe – måske den, der repræsenterer en form for det, jeg vil kalde restfattigdom – som vi gerne vil drøfte seriøst og alvorligt og også med et positivt udgangspunkt, men foreløbig mener vi, at disse problemer og den problematik i særlig grad skulle behandles i den nedsatte børnekommission. Derfor er jeg egentlig lidt ked af, at der faldt disse skarpe bemærkninger. Jeg synes ikke, de har politisk og saglig begrundelse.

Så skal jeg sige til hr. Jørgen Junior, som altså nu også tilsyneladende har mistet den tredje sans, at det med talproblematikken altid har været vanskeligt for hr. Jørgen Junior. Nu kunne vi jo før konstatere, at spørgsmålet om kalenderen altså også voldte vanskelighed. Nu må jeg så sætte spørgsmålstegn ved evnen til at læse, idet jeg går ud fra, at det ikke var bevidst fra hr. Jørgen Juniors side, at han ikke læste videre i det dokument, som han begyndte at citere. Heraf fremgår det ganske klart, at efter det sted, hvor hr. Jørgen Junior slap, står der udtrykkeligt i det papir, vi har fået fra ministeriet, at dette imidlertid ikke er ensbetydende med tilsvarende indskrænkninger i pensionisternes forbrugsmuligheder, da afgiftsforhøjelserne ikke kan antages i alle tilfælde at vedrøre pensionisternes forbrug, og for så vidt angår devalueringen skal man oplyse, at prisstigninger på grund af devalueringen vil indgå i reguleringspristallet, og da pensionister får fuld procentvis dyrtidsregulering ved stigninger i pristallet, herunder altså også udbetaling af dyrtidsportion nr. 2 og følgende pristalsportioner ved pristalsstigninger, sker der ikke herved nogen indskrænkning i pensionisternes forbrugsmuligheder.

Det undlod hr. Jørgen Junior klogeligt at citere, men derved mistede han altså også enhver saglig baggrund for de bemærkninger, han fremførte. Der er ikke saglig begrundelse for det ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet. Det har ikke noget realistisk materiale som baggrund, og det er til at smile lidt ad, at kristeligt folkeparti i deres tilsyneladende politiske forvirringstilstand nu i sidste fase springer på den galej, som ikke har nogen begrundelse, og som der ikke på noget tidspunkt er fremført argumenter for fra kristeligt folkeparti under behandlingen af disse ting. Jeg ved ikke, om det er en ny konstellation, der er ved at træde

[Albertsen.]

frem. Man kan jo sige ligesom en tidligere statsminister engang i dette ting: så siger jeg: vel bekomme! Det er en tilslutning til en principiel krisepolitik, som gik på en gratis forlængelse af arbejdstiden, på en nedsættelse af understøttelsen og på en milliardgave til arbejdsgiverne, og hvis det er dette, kristeligt folkeparti vil tilslutte sig, så siger jeg som sagt: vel bekomme!

Det har været aldeles afgørende for socialdemokratiet i denne sag, at vi med disse lovforslag – sammen med den lettelse på momsen på det begrænsede antal fødevarer, der er tale om – med god samvittighed og med saglig og realistisk baggrund for at gennemføre dem her i folketinget tilgodeser de svage, økonomisk dårligst stillede grupper fuldt ud i kraft af merbevillinger, der her er tale om. Derfor kan jeg anbefale dem og afvise de ændringsforslag, der er stillet fra fremskridtspartiet og fra Danmarks kommunistiske parti.

Jørgen Junior (FP):

Socialministeren siger, at vi ikke begrundet hvorfor vi foreslår en kompensation på 3,4 pct. i stedet for 1,7 pct. Så må jeg gentage, hvad jeg sagde i mit første indlæg, hvor jeg læste noget op – ikke det hele, det er korrekt, hr. Albertsen! Der står klart og tydeligt, at det vil medføre stigninger i forbrugerpriserne, ifølge det økonomiske sekretariat, med de øvrige afgiftsstigninger. Det vil med andre ord sige, sådan som jeg ser det, at det er 1,7 pct., som regeringen foreslår, plus 1,5 pct., det er 3,2 pct. Man har i øvrigt nok med regeringens 1,7 pct. – som man har fundet frem til på en noget speciel facon, nemlig ved at sige 2,1 pct., som er korrekt, minus angiveligt 0,4 pct. for pensionisternes forbrug af mælk, ost og smør; det kunne nøjagtig lige så godt være 0,1 pct. eller 0,2 pct. – lavet et slag på tasken, det tror jeg alle vil indrømme. Med andre ord: 1,9 pct. plus 1,5 pct., det giver 3,4 pct., og det giver nøjagtig fremskridtspartiets ændringsforslag. Dette med, at socialdemokratiet derefter tager de næste sætninger og siger, det er nul, fordi pensionister ikke ryger, ikke kører i bil, ikke drikker! Pensionister gør efterhånden ingenting efter socialdemokratiets og hr. Albertsens mening, men jeg må jo konstatere, når hr. Albertsen taler om en manglende forståelse af talproblematikken, at hr. Albertsen altså ikke kunne påvise, at det, jeg sagde før, var forkert. Det var altså korrekt.

Når vi i sin tid sagde 1 kr. om dagen, ja, så er det altså reelt 1 kr. 5 øre for nogle, 90 øre for andre. Det er det, hr. Albertsen forstår ved manglende forståelse af talproblematik.

Når hr. Albertsen så i øvrigt ikke ved, hvad han skal finde på at sige om fremskridtspartiets negative forslag, som det naturligvis glæder mig meget at se at både kristeligt folkeparti, retsforbundet og de tre socialistiske partier godt kan indse fornuften i, begynder han at tale om milliardgaver til arbejdsgiverne. Ligesom i fredags skal jeg konstatere, at jeg tror ikke, formanden ønsker, at jeg skal begynde at svare hr. Albertsen på dette punkt, for det har jo ikke en smule med sagen at gøre. Men sådan er det: Når man ikke kan forsvare den sag, man er sat til at forsvare, nemlig socialdemokratiets dårlige politik på dette område, prøver man at komme frem med noget andet, der ikke har noget med det at gøre.

A siger: vel bekomme! Men på en anden måde end hr. Albertsen.

Tove Jørgensen (DKP):

Socialministeren kunne ikke forstå, at jeg ikke var tilfreds med de svar, der er givet i udvalget på de stillede spørgsmål. Det er selvfølgelig forskelligt, hvor meget man giver sig tilfreds med. Det, der kendetegner de svar, vi har fået, er bløde data, og det, der skal bruges i denne situation til nogle særdeles benhårde kendsgerninger, er ikke bløde data. Det er eksakte og præcise beregninger.

I svaret på spørgsmålene 5 og 1 står der, at det er forbrugsundersøgelsen af lønmodtagerhusstande fra 1971, der er lagt til grund. Det har jeg tidligere kritiseret, det er alt for langt at gå tilbage. Vi har også fået at vide, at der vil komme en ny undersøgelse i 1978, men det hjælper os jo ikke ret meget i dag.

Der står, at man på grundlag af denne undersøgelse har anslået momsbelagt og ikke-momsbelagt forbrug for pensionister til at være 80 pct. af det samlede forbrug.

I svaret på spørgsmål 2 nævner man, at stigningerne i øvrigt vil medføre udgifter på 1,5 pct. Der skriver man igen, at det er ikke ensbetydende med indskrænkninger i pensionisternes forbrugsmuligheder af tilsvarende art, da der ikke kan antages i alle tilfælde at vedrøre pensionisterne. Det er igen et gæt.

Så har vi spurgt, om vi kunne få en ajourført indeks over prisudviklingen fra 1971, som

[Tove Jørgensen.]

man baserer sine undersøgelser på. Den foreligger ikke, og man har bedt Danmarks Statistik om at udarbejde den, men den får vi jo først om mange uger.

Så får vi at vide, at forbrugerprisindeksen er baseret på forbrugets sammensætning i 1966. Det kunne jo godt tænkes, at udviklingen ikke havde stået stille siden da.

Vi har også ønsket en vurdering af de forventede virkninger af devaluering og afgiftsforhøjelser. Den skal afvente Danmarks Statistiks undersøgelse, så jeg ved ikke, om man kan sige, at vi har fået klare og eksakte svar på de spørgsmål, vi har stillet.

Socialministeren nævner, at spørgsmålet om børnetilskuddene ikke kommer et forslag om kompensationer ved. Så gad jeg nok vide, hvor det hører hjemme, om ikke et spørgsmål om familier, der lever under eksistensminimum, ikke kommer et spørgsmål om kompensationer for øgede udgifter ved.

Hr. Albertsen nævnte, at de tal, jeg brugte, var forkerte. Nej, det er såmænd de samme tal, vi bruger. Hr. Albertsen vender det bare om, så det bliver på årsbasis, og så kan det jo se meget tilforladeligt ud. Jeg prøver eksakt at sige: hvad koster det pr. dag, hvad er der til rådighed til det hele? Og det er stadig væk hverken mere eller mindre end 21-22 kr. pr. dag.

Hr. Albertsen nævnte også, at børnekommissionen skal se på sagen, men det kan den jo gøre i mange måneder, og det hjælper ikke de familier, der bliver ramt her og nu. Man kan godt spørge, hvor længe de ramte familier skal vente, før man vil tage deres sag op til behandling og i hvert fald give dem et minimum, som de kan eksistere for.

Vi kan ikke være tjent med, at vi har 23.000 børn eller mere her i Danmark, der ikke kan tillade sig det fjerneste, ikke har råd til en biografbillet, intet kan foretage sig.

Palle Simonsen (KF):

Jeg må indrømme, at det har været en mere oplysende debat end normalt under anden behandling. For det første har vi set centrumdemokraterne vende om, siden udvalgsarbejdet sluttede. Det skal jeg i øvrigt lade ligge i al stilhed, for når man vender om til et fornuftigere standpunkt, er sagen jo i orden.

Det, jeg synes er overraskende, er, at der nu kommer indtil flere partier og slutter sig til

fremskridtspartiets overbudsforslag, for sådan vil jeg kalde det. Den debat, vi har her om kompensation og procenter, synes jeg skyder forbi målet. For hvad er det, det drejer sig om? Der er fremsat et lovforslag, som alene har til formål at give kompensation for 3 pct. ekstra moms, og i de svar, der er givet fra socialministeren, er det klargjort, at det giver man.

Så kommer der en række andre partier, efter at fremskridtspartiet er startet, og siger: vi vil give kompensation for andre ting. Jeg kan godt forstå, at retsforbundets ordfører ikke var så glad for bemærkningerne til fremskridtspartiets ændringsforslag. For dér står jo, at den dobbelte kompensation er forårsaget af de samlede økonomiske indgreb og devalueringen. Det har aldrig været vores opgave eller ønske at give kompensation for devalueringen, og det er i virkeligheden efter min opfattelse noget helt nyt, der her sker. Men nu har vi konstateret, at fremskridtspartiet, og andre følger efter, har den politik, at hvis der er devalueringer, skal man give sociale kompensationer.

Socialministeren har oplyst, at det koster 250 mill. kr. Det skal vi huske, næste gang vi får en finansplan fra fremskridtspartiet. Når man lover store skattelettelser, har vi endnu et tal sammen med mange andre, som gennemhuller disse finansplaner.

Formanden:

Der bliver nu lejlighed til et par korte bemærkninger. Først hr. Albertsen. Men jeg minder om, at vi har 18 sager på dagsordenen.

Albertsen (S):

Jeg skal bare ganske kort sige til de partier, der nu i sidste omgang, men også dem, der i første omgang har motiveret deres ændringsforslag med i denne sag helt irrelevante faktorer, at socialdemokratiets forudsætning for helt og klart at gå ind for disse lovforslag netop er det svar, vi har fået på spørgsmål 2 - dette svar er ikke sagligt bestridt på noget som helst tidspunkt, hverken ved denne behandling eller under udvalgsarbejdet - og hvoraf det fremgår, at pensionisterne ved de foreslåede forhøjelser m. v. vil få fuld kompensation for momsforhøjelsen. Det er det, denne sag drejer sig om, og det er det, vi har haft som forudsætning for at gå ind for disse forslag. Dette er ikke bestridt på noget tidspunkt, og så kan man komme med sine paradeforslag og påberåbe sig alle

[Albertsen.]

mulige andre ting, som ikke har noget med denne sag at gøre, og som ordnes på anden vis. Men det har man klogeligt undladt at dokumentere, for det kan man ikke dokumentere. Derfor er den holdning, der her er indtaget af de partier, der går ind for disse forslag, saglig og relevant i nærværende situation. Jeg anbefaler derfor at afvise ændringsforslagene.

(Kort bemærkning).

Jørgen Junior (FP):

Hr. Palle Simonsen har sådan set ret. Der burde ikke have stået: »og devalueringen«. Det gjorde der, fordi ændringsforslaget først var tænkt ikke at være 3,4 pct., nemlig det dobbelte, men 5,1 pct. Det skulle have været strøget, for devalueringen har vi fået et svar på i udvalget, det klares, selv om det er med forsinkelse, på anden vis, gennem dyrtidsreguleringen. Men om de samlede økonomiske indgreb, og dér er det, hr. Albertsen er så fuldstændig forkert på den, svarer man jo selv, at det koster 1,5 pct., og dér har regeringen givet 0,0 pct. Nu siger hr. Albertsen flot, at det ordnes på anden vis, ja men det er da glædeligt, hvis det ordnes på anden vis, men der er bare ikke nogen som helst garanti for det, og det er der heller ikke plads til i de økonomiske opstillinger, vi har set. Det er med andre ord forkert, hvad hr. Albertsen siger. De 3,4 pct., som vi foreslår i stedet for de 1,7 pct., ville give en kompensation for den ganske klare aktuelle forringelse, som pensionisterne udsættes for. Hr. Albertsens snak er bortforklaringer uden indhold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Man gik først til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

Ændringsforslaget
forkastedes med 102 stemmer mod 54.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehand-

ling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

Lovforslagets § 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af ydelser ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiedydelser. (Forhøjelse af

børnetilskud m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 18 pct.).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 134 stemmer mod 21.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 1.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1977 - 31. marts 1978, I. (Beskæftigelsesfremme m. v.).

(Lovforslag nr. L 219. Fremsat 22/8 77. Første behandling 22/8 77. Betænkning 27/8 77. Anden behandling 30/8 77. Tillægsbetænkning 1/9 77).

Der var stillet 9 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Jeg vil gerne udtrykke glæde. Det er så sjældent, jeg har anledning til at gøre det fra denne talerstol, og så skal det selvfølgelig også gøres, når der endelig er en anledning dertil. Anledningen til det er, at forligspartierne tilsyneladende er blevet enige om at nedsætte de erhvervsdrivendes udgifter til sygedagpenge. Det er noget, vi nu har kæmpet for igennem et par år; de øvrige partier har stemt imod det, næsten hver gang vi har stillet forslag i den retning, men nu ser det altså ud til, at det lykkes at få nedsat denne udgift i hvert fald en lille smule. Det store problem for de erhvervsdrivende er

stadig væk de første sygedage, og det har man heller ikke fået gjort noget ved. Men jeg vil gerne sige, at vi er glade for, at man i hvert fald er kommet dette lille skridt på vejen, og vi agter derfor at stemme for det af finansministeren under nr. 9 stillede ændringsforslag.

De øvrige ændringsforslag, finansministeren har stillet, agter vi at stemme imod. Vi er ikke tilhængere af, at man øger de offentlige udgifter på dette område.

For så vidt angår de øvrige ændringsforslag skal jeg meddele, at vi stemmer imod det af SF og DKP stillede ændringsforslag under nr. 1, som går ud på at undlade at forhøje taksterne for DSB. Vi mener, det er rimeligt, at det store underskud, DSB har, bliver nedsat.

Vi ønsker at stemme for det af SF og DKP under nr. 2 stillede ændringsforslag om ikke at oprette disse nye ambassader, som udenrigsministeren foreslår. Vi mener, de er ret overflødig.

Vi stemmer også for det af DKPs medlem af udvalget stillede ændringsforslag under nr. 3 om at nedsætte bevillingen til Danmarks Turistråd, ligesom vi stemmer for de under nr. 4, 5 og 6 af SF og DKP stillede ændringsforslag.

Jes Schmidt (CD):

Jeg skal kun meddele, at vi kan tilslutte os de af finansministeren stillede ændringsforslag, mens vi må modsætte os de af kommunisterne og socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag.

Alfred Andersen (SF):

Jeg vil gerne sige, at vi er imod takstforhøjelse hos statsbanerne, fordi vi mener, at den kollektive trafik bør fremmes endnu mere, og det gør man ikke med det forslag, som foreliggende er.

Vi har sammen med kommunisterne stillet ændringsforslag nr. 2 til § 10. Udenrigsministeriet. Dette ændringsforslag og ændringsforslagene nr. 4, 5 og 6 har vi stillet, fordi vi mener, at tillægsbevillingsforslagets bestemmelser ikke er med til at fremme beskæftigelsen. Det er snarere en form for erhvervstilskud. Kommunisternes ændringsforslag nr. 3 kan vi derimod ikke tilslutte os, for vi mener, at der her er både valutaindtjening og beskæftigelse at hente.

Endelig kan vi ikke tilslutte os ændringsforslag nr. 9 af finansministeren - jeg kan forstå, det er et forligsforslag - som går ud på at nedsætte den periode, hvori erhvervene betaler sy-